टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ

शालेय प्रसार परीक्षा विभाग

प्रास्ताविक

शालेय स्तरावरील विद्यार्थ्यांना नृत्यकलेची आवड निर्माण व्हावी या हेतूने टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठातर्फे दरवर्षी नृत्यकला (भरतनाटयम्, कथक) एकूण सात (प्रवेश, प्रारंभिक, प्रगत, मध्यमा-१, मध्यमा-१, पदविका-१ व पदविका-२) परीक्षा वर्षातून फेब्रुवारी/सप्टेंबर या महिन्यांत घेतल्या जातात. या परीक्षांचा अभ्यासक्रम विद्यापीठाने तयार केला असून अभ्यासक्रमाच्या अनुषंगाने मार्गदर्शनपर पुस्तिका विद्यापीठाने तयार केलेल्या आहेत. प्रवेश, प्रारंभिक व प्रगत या प्रात्यक्षिक परीक्षा असतात तर मध्यमा व पदविका या लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षा असतात

नृत्यकला स्पर्धा

शास्त्रीय नृत्यकला या विषयाचा प्रसार व्हावा, ही सांस्कृतिक कला जोपासण्यासाठी विद्यापीठाच्या शालेय प्रसार परीक्षा विभागांतर्गत शास्त्रीय नृत्यकलेमधील विविध उपक्रम सुरु करण्यात आले आहेत. याचाच एक भाग म्हणून भरतनाटयम्, कथक लोकनृत्य नृत्यकला स्पर्धेचे आयोजन गेली १० वर्ष करण्यात येत आहे.

नृत्यकला स्पर्धा (भरतनाटयम्, कथक व लोकनृत्य नृत्यशैली)

नाव नोंदणी तारीख - दि. २५ जून ते २० जुलै २०२६

स्पर्धा दिनांक - **शनिवार दि. १ ऑगस्ट २०२६ रोजी भरतनाटयम / लोकनृत्य स्पर्धा, स. ९.१५ वा.**
रविवार दि. २ ऑगस्ट २०२६ रोजी कथक स्पर्धा, स. ९.१५ वा.

स्पर्धा ठिकाण - टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, जयंतराव संकुल इमारत, ७ वा मजला, गुलटेकडी, पुणे ३७

स्पर्धेस सादरीकरणासाठी वेळ - ५ मिनीटे (वेशभूषा आवश्यक)

- **सोलो डान्स** - गट. क्र १ - वय वर्ष ८ ते १२ पर्यंत, गट क्र. २ - वय वर्ष १३ ते १६ पर्यंत, गट क्र. ३ - खुला गट - १७ वर्षापुढील **प्रवेश शुल्क रु. ३०० प्रत्येकी**
- **ड्यूएट डान्स** - गट. क्र १ - वय वर्ष ८ ते १४ पर्यंत, गट क्र. २ - खुला गट - १५ वर्षापुढील
  प्रवेश शुल्क रु. ६००
- **ग्रुप डान्स** - गट. क्र १ - वय वर्ष ८ ते १४ पर्यंत, गट क्र. २ - खुला गट - १५ वर्षापुढील
  प्रवेश शुल्क रु. १००० ग्रुपसाठी (कमीत कमी ५ स्पर्धक आवश्यक)

स्पर्धेचे बक्षीस :-ग्रुप डान्स - प्रथम क्रमांक - रु. २५००/-, द्वितीय क्रमांक- रु. २०००/-, तृतीय क्रमांक - रु. १५००/-
ड्यूएट गटांस - प्रथम क्रमांक - रु. १५००/-, द्वितीय क्रमांक- रु. १०००/-, तृतीय क्रमांक - रु. ५००/-
सोलो गटांस - प्रथम क्रमांक - रु. १२००/-, द्वितीय क्रमांक- रु. ८००/-, तृतीय क्रमांक - रु. ५००/-
. सर्व सहभागी स्पर्धकांना सहभागाचे प्रमाणपत्र देण्यात येते.

✱✱ स्पर्धेसाठीचे सविस्तर परिपत्रक व नोंदणी अर्जासाठी खाली दिलेल्या मेल वर संपर्क साधावा. शाळांबरोबरच प्रायव्हेट क्लासेस अथवा वैयक्तिकरित्या स्पर्धेमध्ये नोंदणी करु शकतात.

स्पर्धेची पारितोषिके - रोख रक्कम, प्रमाणपत्र विजेत्या स्पर्धकांना देण्यात येईल.
तसेच सर्व सहभागी स्पर्धकांना सहभागाचे प्रमाणपत्र देण्यात येते.

सूचना : नृत्यकला स्पर्धेच्या सविस्तर माहितीसाठी **shaleyaprasar@gmail.com** या मेल आयडीवर अथवा ०२०-२४४०३०४३/९०, ९९७५१९२७६५, ८७९३८१९५१९, ९९२३८४८७०१ या नंबर वर संपर्क साधावा.
आपणांस माहिती उपलब्ध करुन दिली जाईल.

वार्षिक कार्यक्रम २०२६

सप्टेंबर २०२६ सत्र परीक्षा	फ़ेब्रुवारी २०२७ सत्र परीक्षा
शुल्कासह यादी स्वीकारणे - दि. ०१ ते ३१ जुलै २०२६ पर्यंत	शुल्कासह यादी स्वीकारणे - दि. ०१ ते ३१ डिसेंबर २०२६ पर्यंत
विलंब शुल्कासह - दि. ०१ ऑगस्ट ते ०५ ऑगस्ट २०२६	विलंब शुल्कासह - दि. ०१ जानेवारी २०२७ ते ०६ जानेवारी २०२७
परीक्षा दिनांक - ०६ सप्टेंबर २०२६ महिन्यातील रविवार	परीक्षा दिनांक - फ़ेब्रुवारी २०२७ महिन्यातील रविवार
निकाल दिनांक -१५ नोव्हेंबर २०२६ महिन्यातील शेवटचा आठवडा	निकाल दिनांक - एप्रिल २०२७ महिन्यातील शेवटचा आठवडा

फेब्रुवारी २०२६ सत्रातील परीक्षा कार्यक्रम

वार व दिनांक	विषय (वेळ - स. १० ते १)
रविवार दि. ०६ सप्टेंबर २०२६	नृत्यकला लेखी परीक्षा (मध्यमा, पदविका)
रविवार दि. २७ सप्टेंबर२०२६	नृत्यकला (भरतनाट्यम, कथक, ओडिसी, लोकनृत्य) प्रात्यक्षिक परीक्षा

.

लोकनृत्य / नृत्यकला परीक्षांची वैशिष्ट्ये

१. दरवर्षी महाराष्ट्र व महाराष्ट्राबाहेरील सुमारे १०० पेक्षा जास्त नृत्यकला केंद्रांतून हजारों विद्यार्थी विद्यापीठाच्या नृत्यकला परीक्षांना बसतात
२. सर्व उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्रे दिली जातात. तसेच परीक्षांमध्ये प्रथम व द्वितीय क्रमांकाने उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना रोख पारितोषिक दिले जाते.
३. परीक्षा व्यवस्थेसाठी होणारा खर्च नियमाप्रमाणे केंद्रांना दिला जातो. त्यामुळे या परीक्षा आपल्या केंद्रावर सुरू केल्यास आपणाला कोणताही आर्थिक बोजा सहन करावा लागत नाही.
४. या परीक्षांसाठी मार्गदर्शन करणाऱ्या अध्यापकांना परीक्षा शुल्काची काही रक्कम अध्यापक-मानधन म्हणून दिली जाते.
५. परदेशातील विद्यार्थांनच्याही ऑनलाईन परीक्षा घेण्यात येतात.
६. केंद्रांना तत्पर सेवा उपलब्ध व्हावी यासाठी निवडक जिल्हयांध्ये विभागीय कार्यालय व विद्यापीठाच्या शाखा सुरू केल्या आहेत.

अत्यंत महत्त्वाच्या सूचना

विद्यापीठातर्फे नृत्यकला अभ्यासक्रमाच्या परीक्षा घेण्यात येतात. त्या संदर्भात काही महत्त्वाच्या सूचना पुढीलप्रमाणे

१. **सत्र २०१९ पासून कथक व भरतनाट्यम् या विषयांची प्रवेश परीक्षा नव्याने सुरु केली आहे. या परीक्षा वय वर्ष ७ ते ९ या वयोगटासाठी आहेत.**
२. **प्रारंभिक परीक्षेसाठी वय वर्ष ९ व पदविका परीक्षेसाठी वय वर्ष १५ पूर्ण असणे आवश्यक आहे.**

नवीन केंद्र व केंद्र क्रमांक

१. नवीन केंद्र सुरू करावयाचे असल्यास त्यांनी विद्यार्थ्यांच्या नावांच्या यादीबरोबरच खाली दिलेल्या मुद्याप्रमाणे केंद्र सुरू करण्यासाठीचे विनंतीपत्र द्यावे. अगोदर केंद्र परवानगीचे मंजुरी पत्र पाठविण्याची गरज नाही. ते विद्यार्थी यादीबरोबरच पाठवावे. संबंधित केंद्रास परीक्षेच्या अगोदर विद्यार्थ्यांच्या परीक्षांच्या आसन क्रमांकांच्या यादीबरोबरच केंद्र क्रमांक कळविण्यात येईल. त्यानंतर पुढील सर्व परीक्षांसाठी तोच केंद्र क्रमांक कायम राहील.

केंद्र सुरू करण्यासाठीच्या अर्जाचे मुद्दे - केंद्राचे नाव - पूर्ण पत्ता (मु.पो.,ता. जि., पिन कोड, दूरध्वनी, भ्रमणध्वनी, ई.मेल आय डी.) - केंद्रसंचालकाचे संपूर्ण नाव

२. विद्यापीठाने दिलेला कायमचा केंद्र क्रमांक प्रत्येक यादीवर व पत्रव्यवहारावर लिहावा. परीक्षा शुल्काच्या रिसिट च्या मागे कायमचा केंद्र क्रमांक व केंद्राचे नाव घालावे.

शुल्क व यादी पाठविताना

1. विविध परीक्षांसाठी विद्यार्थ्यांच्या नावांची यादी पाठविताना पुढे दिलेल्या तक्त्याप्रमाणे यादी तयार करून योग्य त्या शुल्कासह पाठवावी. संगणकावर एम. एस. ऑफिस एक्सेल शीटमध्ये यादी तयार करून एक हार्ड कॉपी (प्रिंट यादी) व एक सॉफ्ट कॉपी पुढील मेलवर पाठवावी E-mail: tmvshaleyaprasar@gmail.com यावर Attachment मध्ये यादी पाठवावी. यापुढे जलद संपर्कासाठी मेलचा वापर केला जाणार आहे. आपणही आपला पत्रव्यवहार ई-मेल आयडीद्वारे करावा.

यादीसाठीचा मजकूर पुढील मुद्यानुसार असावा

केंद्राचे नाव - केंद्राचा पूर्ण पत्ता, पीन कोड, दूरध्वनी, भ्रणध्वनी, ई-मेल आय डी. -परीक्षेचा विषय व परीक्षेचे

नाव - परीक्षा कोड क्र.------- (शुल्क तक्त्यावर पहावा) केंद्र क्र. ------

अनु क्र. आडनाव प्रथम नाव वडिलांचे नाव वय

अनु. क्र	आडनाव	प्रथम नाव	वडिलांचे नाव	वय
१	भोईर	सायली	जगदीश	७ वर्ष

२. विद्यार्थ्यांच्या नावांच्या याद्या (संगणकाद्वारे टंकलेखित केलेल्या) इंग्रजीतूनच पाठवाव्यात.

शुल्काबाबत

शुल्काच्या हिशोबात सुसूत्रता येण्याच्या दृष्टीने विद्यापीठाने सुटसुटीत शुल्काचा तक्ता तयार केला आहे. (शुल्क तक्ता पहावा) त्यानुसार केंद्रांनी विभागीय कार्यालयाच्या सेवेचा जास्तीत जास्त लाभ घेऊ न टपाल/कुरीयरचा खर्च वाचवावा. नमुन्याप्रमाणे यादी पाठविताना त्यासोबत सर्व परीक्षांच्या एकत्रित किंवा प्रत्येक विषयाचा स्वतंत्र (शाळेच्या सोयीप्रमाणे) शुल्काचा हिशोब खाली दिलेल्या मुद्यांप्रमाणे करून पाठवावा.

केंद्राचे नाव -केंद्राचा पूर्ण पत्ता, पिन कोड, दूरध्वनी, भ्रणध्वनी, ई-मेल इ. - परीक्षेचे नाव -
परीक्षा कोड क्र.- ----- केंद्र क्र. ------- मार्गदर्शक शिक्षकाचे नाव -

✱ शुल्क तक्ता रकाना ३ प्रमाणे विद्यापीठाकडे पाठविण्याची एकूण रक्कम - रु. बँकेचे नाव : डी.डी. नं. व दिनांक : मुख्याध्यापक : स्वाक्षरी /शिक्का

शुल्क पाठविताना घ्यावयाची काळजी

१. शुल्क विद्यापीठाच्या शालेय प्रसार परीक्षा विभागाकडे पाठवावा **बँक ऑफ महाराष्ट्रच्या टि.म.वि. कॉलनी शाखेत खाते क्र. २००२७०५२४६१ (IFSC Code MAHB0000320)** मध्ये स्थानिक बँकेच्या शाखेमधून मनी ट्रान्सफर ने शुल्क जमा करता येईल.

२. मनी ट्रान्सफर ने बँकेत पैसे भरल्याच्या मूळ पावतीची एक झेरॉक्स आपणाजवळ ठेवावी व मूळ पावती याद्यांसोबत शुल्काच्या तपशीलासह विद्यापीठाच्या शालेय प्रसार परीक्षा विभागाकडे किंवा विभागीय कार्यालयाकडे पाठवावी. शुल्क भरल्याची पावती असेल तरच याद्या स्वीकारल्या जातील. चेक व मनीऑर्डर स्वीकारली जाणार नाही.

३. विद्यापीठात सोम. ते शुक्र. स. १० ते १ व २ ते ४ व शनिवार (दुसरा व चौथा) स. १० ते १ व २ ते ४ वाजेपर्यंत समक्ष याद्या व रोख शुल्क स्वीकारले जाईल. विभागीय कार्यालयात याद्या व शुल्क स्वीकारण्याच्या वेळेसाठी त्यांच्याशी दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधावा.

परीक्षेपूर्वी व परीक्षेनंतर

१. पुणे परिसरातील सर्व नृत्यकला क्लासेसच्या परीक्षा (लेखी व प्रात्यक्षिक) विद्यापीठामध्ये घेतल्या जातील. त्याचप्रमाणे पुण्याव्यतिरिक्त विभागीय कार्यालयांमध्ये या परीक्षांचे आयोजन करण्यात येईल अथवा विभागीय कार्यालयातील कार्यक्षेत्राबाहेरील गावांमध्ये विद्यापीठाची पूर्व परवानगी घेवून परीक्षेस केंद्र दिले जाईल. केंद्रांच्या सर्व परीक्षा एकाच दिवशी घेण्यात येतील मात्र एखाद्या केंद्रातील विद्यार्थ्यांना विद्यापीठाने निश्‍चित केलेल्या तारखेस लेखी अथवा प्रात्यक्षिक परीक्षा घेणे शक्य नसल्यास सदर केंद्राच्या विनंती वरुन विद्यापीठाच्या पूर्व परवानगीने विशेष बाब म्हणून त्या केंद्राची नंतर परीक्षा घेण्यात येईल मात्र अशा केंद्रातील प्रत्येक विद्यार्थ्याकडून रु ५०/- शुल्क आकारण्यात येईल. सर्व विद्यार्थ्यांनी परीक्षेपूवी अर्धा तास परीक्षा केंद्रावर उपस्थित रहावे. लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षेत मराठी बरोबरच हिंदी व इंग्रजी माध्यमातून उत्तरे देता येतील.

२. भरतनाटयम् प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी नटुअंगम (बोल म्हणण्यासाठी) साठी केंद्राचे प्रतिनिधी हवे. सीडी अथवा कॅसेट चालणार नाही. प्रारंभिक, प्रगत, मध्यमा प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी पांढरा पंजाबी ड्रेस व पदविका प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी साडी घालणे आवश्यक आहे. भरतनाटयम् लेखी परीक्षेसाठी अभिनयदर्पण या पुस्तकाचा अभ्यास करावा.

३. कथक प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी तबला व पेटी असणे आवश्यक आहे व प्रारंभिक, प्रगत, मध्यमा परीक्षेसाठी पांढरा पंजाबी ड्रेस व पदविका प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी आवश्यक वेशभूषा असणे आवश्यक आहे. ओडिसी नृत्यकला प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी मंजिरासाठी केंद्रप्रतिनिधी आवश्यक त्या वादक साहित्यासह उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. तसेच विद्यार्थ्यांनी प्रॅक्टिस साडी ही वेशभूषा आवश्यक आहे.

४. नाव नोंदणीनंतर परीक्षा वेळापत्रकानुसार परीक्षेपूर्वी १० दिवस आधी सर्व केंद्रांना परीक्षा आसनक्रमांकानुसार यादी पाठविली जाईल. लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षेवेळी केंद्र प्रमुखांनी शुल्क भरल्याची पावती सोबत आणावी.

५. उपस्थितिपत्रकावर परीक्षेस उपस्थित असणाऱ्या विद्यार्थ्याची त्याच्या नावापुढे सही घ्यावी. उपस्थितिपत्रकामध्ये कोणत्याही प्रकारची खाडाखोड करू नये. यादीत नाव नसल्यास तसेच परीक्षेस ऐनवेळी बसणाऱ्या विद्यार्थ्याचे संपूर्ण नाव व परीक्षा शुल्क विलंब शुल्कासहित उत्तरपत्रिकेबरोबरच पाठवावे. सदर विद्यार्थ्यांस त्या परीक्षेतील शेवटचा आसन क्रमांक देऊ न त्यापुढे A/B/C असे लिहावे. उदा. शेवटचा आसन क्र. १०१ असल्यास त्यापुढील ऐनवेळच्या पहिल्या विद्यार्थ्यास १०१ A दुसऱ्या विद्यार्थ्यास १०१ B या प्रमाणे आसन क्र. द्यावेत. आसन क्रमांकाच्या यादीतील नावांध्ये काही दुरूस्त्या असल्यास उपस्थितिपत्रकावर संबंधित नावाला/शब्दाला/अक्षराला लाल पेनने गोल करून सुधारणा करावी किंवा स्वतंत्र कागदावर आसन क्रमांकासह चुकीचे नाव व त्यापुढे सुधारित नाव अशी यादी पाठवावी. उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना या नावावरच प्रमाणपत्र दिली जातात त्यामुळे विषय शिक्षकांनी नावात चूक राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

६. परीक्षा निर्णयाबाबत व प्रमाणपत्राबाबत काही शंका असल्यास निर्णय जाहीर झाल्यापासून दोन महिन्यांपर्यंत विद्यापीठाच्या शालेय परीक्षा विभागाकडे संपर्क साधावा. परीक्षा निर्णयानंतर पुढील परीक्षेपूर्वी उत्तरपत्रिका निर्लेखित केल्या जातात.

७. परीक्षा निकाल जाहीर झालेल्या दिनांकापासून २० दिवसांच्या आत उत्तरपत्रिकांचे पुनर्निरीक्षणासंबंधीचे अर्ज मुख्याध्यापक, केंद्रसंचालक यांच्यामार्फत स्वीकारण्यात येतात. प्रत्येक उत्तरपत्रिकेसाठी रु.३०/- याप्रमाणे पुनर्निरीक्षण शुल्क अर्जासोबत पाठवावे लागते. डुप्लिकेट प्रमाणपत्रासाठी प्रत्येकी ५०/- रुपये शुल्क आकारण्यात येते.

वरील सर्व सूचनांची नोंद घ्यावी व परीक्षेबाबत विद्यापीठास सहकार्य करावे, ही विनंती.

– कार्यवाह

Dance Competition

Shaleya Prasar Examination Department has taken several initiatives and as a part of the same Bharatnatyam and Kathak Dance Competitions have been organized since past 10 years for promoting and conserving the art of Classical Dance.

Dance Competition
(Bharatnatyam, Kathak Classical Forms & Folk dance)

Date of Registration – 25 June to 20 July 2026
Date & Time of Competition – 1 Aug 2026 Bhatnatyam & FolkDance & 2 August 2026 Kathak , Morning: 9: 15 a.m. onwards
Venue – Tilak Maharashtra VIdyapeeth, Jayantrao Sankul Bldg, 7th floor auditorium, Gultekdi, Pune – 37.
Competitors must be present 5 minutes before the performance (Dance Costumes are compulsory).
Solo Dance – Group 1- Age below 8 to12 years, Group 2 – below 13 to 16 years, Group 3 – 17 years & above. Entry Fee – Rs. 300 per Person.
Duet Dance – Group 1- Age below 8 to 14 years, Group 2 – below 15 years & above.
Entry Fee – Rs. 600
Group Dance - Group 1- Age below 8 to 14 years, Group 2 – below 15 years & above.
Entry Fee – Rs. 1000 Per Group.
** Kindly contact the e-mail given below to obtain the Circular for details and Application form for registration. Schools, Private Classes or Individuals are eligible for participation (need minimum 5 participant for Group)

Competition Prizes – Every winning group will be rewarded with Cash Prizes as below –
Group Dance – 1st Prize – Rs. 2500/-, 2nd Prize – Rs. 2000/-, 3rd Prize – Rs. 1500/-
Duet Dance – 1st Prize – Rs. 1500/-, 2nd Prize – Rs. 1000/-, 3rd Prize – Rs. 500/-
Solo Dance – 1st Prize – Rs. 1200/-, 2nd Prize – Rs. 800/-, 3rd Prize – Rs. 500/-

All participants will be awarded certificates for participation.

Annual Programme 2026

September 2026	February 2027
Lists with fees to be accepted 1st to 30th July 2026 With late fees – 1st to 6th August 2026 Date of Result – Last week of November 2026	Lists with fees to be accepted 1st to 30th December 2026 With late fees – 1st January 5th 2027 Date of Result – Last week of April 2027

Exam Schedule for February 2026

Day & Date	Subject (Timing 10.00 am to 1.00 pm)
Sunday 6th September 2026	Dance (Written Exam) Madhyama, Padvika
Sunday 27th September 2026	Dance Practical Exam

Preface

To induce a liking towards the Art of Dancing (Bharatnatyam, Kathak and Odisi) in the students at school level, every year, Tilak Maharashtra Vidyapeeth organizes 4 Exams (Prarambhik, Pragat, Madhyama, Padvika) during the months of February/September. Pravesh exam for students below the age limit of 7 years will be conducted from this year. The syllabus of the said exams has been designed by the Vidyapeeth and prepared a brochure for the guidance of students. The pravesh, prarambhik and pragat exams are Practical exams whereas madhyama and padvika exams are practical and written in nature.

Features of Art of Dancing Examinations

1. Thousands of students from over 100 Dance Academies from Maharashtra and other states appear for the exam.
2. All the participants are awarded with Certificate of Participation and the Winner and Runner up participants are rewarded with Cash Prize.
3. The expenses for the conducting the examinations are paid to the centers as per the rules and regulations, hence if you conduct exams at your centre you will not have to bear the financial burden.
4. These exams are conducted in foreign countries on Skype.
5. For rendering immediate service to the Centers, a select number of Regional Offices in various districts and branches of the Vidyapeeth have been started

Very Important Instructions

Important instructions with respect to the Art of Dance Examinations that are conducted through Vidyapeeth are as mentioned below:

- The entrance exams will be conducted from the September semester and students below the age of 8 years can apply for the same.
- For the prarambhik (initial) exam only the students who have completed 9 years of age and padvika (degree) exam students who have completed 15 years of age are eligible.

New Centre and Centre No.

To start a new centre the list of students and application requesting to start a new centre containing the below mentioned points should be given:

Centers can send the application letters requesting permission to start a new centre along with the list of students and it need not be sent in advance.

Before the exam, the concerned centre will be provided with the list of seat numbers of students and Centre number.

The Centre can use the same centre number for all future exams as well.

Points to remember before starting a new Centre –

1. Name of the Centre – Address (Post. Taluka, District, Pin Code, Phone number, Mobile number, e-mail id) – Full Name of the Centre Head / Director/ Manager
2. Please write the Centre number provided by the Vidyapeeth on each and every list and correspondence. Kindly mention the Name of the Centre and Centre number on the backside of the DD of exam fee.

While Sending the Exam Fee and List of Students –

1. While sending the list for various exams, prepare the list of students in the prescribed format along with the appropriate exam fee. Prepare an Excel sheet in M.S.Office and send the Hard Copy (Print out) and Soft Copy as an attachment in the e-mail on the e-mail id of the department: tmvshaleyaprasar@gmail.com. The medium of e-mail will be used henceforth for instant and prompt communication. Centre heads are requested to kindly correspond through their respective e-mail ids.

   The data/ information to be provided in the lists should be as follows:

   Name of the Centre – Complete address of the centre, pin code, phone number, mobile number, e-mail id, Subject name, Name of the exam, Exam Code No.(refer to the fee details table), Centre number.

Sr. No	Last Name	First Name	Middle Name	Age
1.	Bhoir	Sayali	Jagdish	7 years

2. The list of students should be typed in a computerized format and sent to the department.

About Exam Fees:

To make it easy to understand the computation of exam fees, Vidyapeeth has drafted a table showing the details. **Centre heads should refer to the table to achieve the benefit of reducing Postal and Courier expenses.**

Along with sending the lists according to the specimen, the consolidate of all exams or per subject individually (As per the convenience of school) the financial details should be provided as mentioned below:

Name of the Centre – complete address, pin code, phone number, mobile number, e-mail id, etc. – Name of the exam – Exam Code number – Centre number – Name of the guidance teacher/ faculty –

*As per column 3 of the exam fee table – Total Amount to be sent to Vidyapeeth in Rs. , Name of the Bank – Tranjection id no. and date – Signature and Stamp of Principal

Precautions to be taken while sending the exam fees

1. Money can be transferred to the **Bank of Maharashtra, TMV Colony Branch, Account no. 20027052461 (IFSC code MAHB0000320)** from Googal pay & online Transfer.
2. The original receipt of the fees paid should be sent to the Department of Shaleya Prasar or the regional office along with the lists and details of fees paid and the photocopy or Xerox of the same should be kept by the centre heads. Lists will be accepted only when accompanied with the original fee receipt. Exam fees will not be accepted by the mode of cheques or money orders.
3. The lists will be accepted in the Shaleya Prasar department from Monday to Friday from 10:00 a.m. to 1:00 p.m. and 2: 00 p.m. to 4:00 p.m. and on Saturdays from 10:00 a.m. to 01:00 p.m to2:

00 p.m. to 4:00 p.m.(first & third Saturday holiday) For acceptance of lists in Regional Office, kindly contact them to know the office timing.

Before and After the Examination

1. The Written and Practical Exams for Dance Academies in Pune Area will be conducted in the Vidyapeeth. Exams will also be organized in the regional offices and the towns and villages that are exempt from the jurisdiction can also conduct exams in the centers provided by the Vidyapeeth with the prior permission of the Vidyapeeth. All the exams will be conducted in one single day on all centers. In case, if any of the students are not able to appear for the practical or written exam then the letter of the centre requesting permission for that student/students as a special case will be considered and exam will be conducted at a later date for that particular centre and an additional fee of Rs. 50 per student will be charged. All the students must remain present at the 'xam centre 30 minutes before the exam. For Written and Practical Exams, students may answer in Marathi, Hindi or English Language.
2. For the practical exam of 'Bharatnatyam' the representative of the centre must be present to recite 'Natuangam' and CD or Cassette will not be acceptable for the same. The mandatory dress code for Prarambhik, Pragat and Madhyama practical exams is a white dress and for Padvika practical exam it is mandatory to drape a Saree. For the written exam of 'Bharatnatyam' students should refer to the book 'Abhinaydarpan' for studying.
3. For the practical of 'Kathak' exams it is mandatory to arrange for 'Tabla and Harmonium' and the compulsory dress code for Prarambhik, Pragat and Madhyama levels is a white Punjabi dress and for Padvika the necessary costume must be worn. Similarly for the Oddisi Dance, a representative/instrumentalist along with the necessary instrument of the centre should be present to play 'Manjira'. All the students are to compulsorily drape the Practice Saree for the practical exam.
4. After the registration of students' names, all the centers will receive the list of students' seat numbers according to the time table 10 days prior to the exams. The centre heads should carry the receipt of the payment of fees along with them during the written and practical exams.
5. The signature of all the students present for the exam should be taken in front of their names on the Attendance Sheet. Do not scratch off and avoid any corrected work on the attendance sheet. If there are any students whose names are not included in the list already sent to the department of Shaleya Prasar and if there are any last minute entries, then the full name of the student along with the late fees must be sent along with the answer sheets. Any such students with the last moment entry should be given the last seat number and A/B/C should be added at the end. For e.g the last seat number is 101 then, the last moment entry seat no. will be 101-A , next last moment entry seat number will be 101 – B and so on. If there are any changes in the names mentioned in the list of seat numbers then the names written in the Attendance Sheet should be circled with a red pen and correct spellings should be mentioned or a separate sheet with seat number, wrong name and correct name should be sent. All the passing students are provided certificates with the names that are provided in the list, hence it is the duty of the teachers to make sure that there are no mistakes whatsoever in the lists.
6. If there are any doubts or queries regarding the exam result or certificates, contact the department of Shaleya Prasar before the completion of 2 months after the results are declared. After the exam results are declared the answer sheets are discarded before the next exam.
7. If the answer sheets need to be given for revaluation, an application must be made through the Principal or Centre Head before the end of 20 days after the declaration of the result. Revaluation fee rs. 30 per answer sheet needs to be sent with the application. For duplicate certificate, an amount of rs. 50 per head are charged as fees.

Kindly take note of all the above mentioned points and please cooperate with the Vidyapeeth.

Acting Director

परीक्षा शुल्क तक्ता २०२५ – २६

परीक्षा कोड क्र.	परीक्षा	कॉलम १ * रूपये	कॉलम २ ** रूपये	कॉलम ३ * ** रूपये
	नृत्यकला भरतनाट्यम			
८०	प्रवेश (प्रात्यक्षिक)	४००.००	८०.००	३२०.००
८१	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	४००.००	८०.००	३२०.००
८२	प्रगत (प्रात्यक्षिक)	४००.००	८०.००	३२०.००
८३	मध्यमा- १ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	७००.००	१४०.००	५६०.००
८४	मध्यमा- २ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	७००.००	१४०.००	५६०.००
८५	पदविका-१ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१२००.००	२४०.००	९६०.००
८६	पदविका-२ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१२००.००	२४०.००	९६०.००
	नृत्यकला कथक			
९०	प्रवेश (प्रात्यक्षिक)	४००.००	८०.००	३२०.००
९१	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	४००.००	८०.००	३२०.००
९२	प्रगत (प्रात्यक्षिक)	४००.००	८०.००	३२०.००
९३	मध्यमा- १ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	७००.००	१४०.००	५६०.००
९४	मध्यमा- २ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	७००.००	१४०.००	५६०.००
१००	पदविका-१ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१२००.००	२४०.००	९६०.००
१०१	पदविका-२ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१२००.००	२४०.००	९६०.००
	नृत्यकला ओडसी			
९६	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	३००.००	७५.००	२२५.००
९७	प्रगत (प्रात्यक्षिक)	३००.००	७५.००	२२५.००
९८	मध्यमा (लेखी व प्रात्यक्षिक)	५००.००	१००.००	४००.००
९९	पदविका (लेखी व प्रात्यक्षिक)	६००.००	१००.००	५००.००
	लोकनृत्यकला प्रमाणपत्र			
१८०	प्रवेश (प्रात्यक्षिक)	३००	६०.००	२४०.००
१८१	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	४००	८०.००	३२०.००
१८२	प्रगत (लेखी व प्रात्यक्षिक)	५००	१००.००	४००.००
१८३	मध्यमा (लेखी व प्रात्यक्षिक)	५००	१००.००	४००.००
	परदेशी विद्यार्थी शुल्क (भरतनाट्यम/कथक)			
	प्रवेश (प्रात्यक्षिक)	२०००.००	४००.००	१६००
	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	२०००.००	४००.००	१६००
	प्रगत (प्रात्यक्षिक)	२०००.००	४००.००	१६००
	मध्यमा- १ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	३५००.००	७००.००	२८००
	मध्यमा- २ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	३५००.००	७००.००	२८००
	पदविका-१ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	६०००.००	१२००.००	४८००
	पदविका-२ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	६०००.००	१२००.००	४८००
	परदेशी विद्यार्थी शुल्क लोकनृत्यकला प्रमाणपत्र			
१८०	प्रवेश (प्रात्यक्षिक)	१५००	३००.००	१२००.००
१८१	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	२०००	४००.००	१६००.००
१८२	प्रगत (लेखी व प्रात्यक्षिक)	२५००	५००.००	२०००.००
१८३	मध्यमा (लेखी व प्रात्यक्षिक)	२५००	५००.००	२०००.००
	परराज्य विद्यार्थी शुल्क(भरतनाट्यम/कथक)			
	प्रवेश (प्रात्यक्षिक)	५००.००	१००.००	४००.००
	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	५००.००	१००.००	४००.००
	प्रगत (प्रात्यक्षिक)	५००.००	१००.००	४००.००
	मध्यमा १ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१०००.००	२००.००	८००.००
	मध्यमा २(लेखी व प्रात्यक्षिक)	१०००.००	२००.००	८००.००
	पदविका १ (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१४००.००	२००.००	१२००.००

	पदविका २(लेखी व प्रात्यक्षिक)	१४००.००	२००.००	१२००.००
परराज्य विद्यार्थी शुल्क(लोकनृत्यकला)				
१८०	प्रवेश (प्रात्यक्षिक)	४००.००	१००.००	३००.००
१८१	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	५००.००	१५०.००	३५०.००
१८२	प्रगत (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१०००.००	२००.००	८००.००
१८३	मध्यमा (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१०००.००	२००.००	८००.००
परदेशी विद्यार्थी शुल्क ओडिसी प्रमाणपत्र				
९६	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	१५००.००	३००.००	१२००.००
९७	प्रगत (प्रात्यक्षिक)	१५००.००	३००.००	१२००.००
९८	मध्यमा (लेखी व प्रात्यक्षिक)	२५००.००	५००.००	२०००.००
९९	पदविका (लेखी व प्रात्यक्षिक)	२५००.००	५००.००	२०००.००
परराज़्य विद्यार्थी शुल्क ओडिसी प्रमाणपत्र				
९६	प्रारंभिक (प्रात्यक्षिक)	४००.००	१००.००	३००.००
९७	प्रगत (प्रात्यक्षिक)	४००.००	१००.००	३००.००
९८	मध्यमा (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१०००.००	२००.००	८००.००
९९	पदविका (लेखी व प्रात्यक्षिक)	१०००.००	२००.००	८००.००

शुल्काचा हिशोब : शुल्क तक्त्यात * कॉलम १ – विद्यार्थ्यांकडून घ्यावयाचे शुल्क, ** कॉलम २ – शाळेकडे ठेवायचे शुल्क *** कॉलम ३ – विद्यापीठाकडे पाठवावयाचे शुल्क (**कॉलम २** मध्ये अध्यापक मानधन + सेवाखर्च + केंद्रप्रमुख मानधन याचा समावेश आहे.)

टिप : मुदतीनंतर शुल्क पाठविल्यास प्रत्येक विद्यार्थ्यांस ५०/- विलंब शुल्क आकारले जाईल.

तसेच ऐनवेळी (परीक्षेच्या दिवशी) परीक्षेस बसलेल्या विद्यार्थ्यांस संपूर्ण शुल्क (कॉलम १) + रु. ५० विलंब शुल्क आकारले जाईल.

Exam Fee Chart

Exam Code	Examination	Column 1 * Rs.	Column 2 ** Rs.	Column 3 *** Rs.
Bharatnatyam Dance				
80	Pravesh (Practicle)	400.00	80.00	320.00
81	Prarambhik (Practicle)	400.00	80.00	320.00
82	Pragat (Practicle)	400.00	80.00	320.00
83	Madhyama-1(Practicle & Written)	700.00	140.00	560.00
84	Madhyama-2(Practicle & Written)	700.00	140.00	560.00
85	Padvika-1 (Practicle & Written)	1200.00	240.00	960.00
86	Padvika-2 (Practicle & Written)	1200.00	240.00	960.00
Kathak Dance				
90	Pravesh (Practicle)	400.00	80.00	320.00
91	Prarambhik (Practicle)	400.00	80.00	320.00
92	Pragat (Practicle)	400.00	80.00	320.00
93	Madhyama-1(Practicle & Written)	700.00	140.00	560.00
94	Madhyama-2(Practicle & Written)	700.00	140.00	560.00
100	Padvika-1 (Practicle & Written)	1200.00	240.00	960.00
101	Padvika-2 (Practicle & Written)	1200.00	240.00	960.00
Odisi Dance				
96	Prarambhik (Practicle)	300.00	75.00	225.00
97	Pragat (Practicle)	300.00	75.00	225.00
98	Madhyama (Practicle & Written)	500.00	100.00	400.00
99	Padvika (Practicle & Written)	600.00	100.00	500.00
Folk Dance				
180	Pravesh (Practicle)	300.00	60.00	240.00
181	Prarambhik (Practicle)	400.00	80.00	320.00
182	Pragat (Practicle & Written)	500.00	100.00	400.00
183	Madhyama (Practicle & Written)	500.00	100.00	400.00

Out of India students Fee for Bharatnatyam & Kathak				
	Pravesh (Practicle)	2000.00	400.00	1600.00
	Prarambhik (Practicle)	2000.00	400.00	1600.00
	Pragat (Practicle)	2000.00	400.00	1600.00
	Madhyama-1(Practicle & Written)	3500.00	700.00	2800.00
	Madhyama-2(Practicle & Written)	3500.00	700.00	2800.00
	Padvika-1 (Practicle & Written)	6000.00	1200.00	4800.00
	Padvika-2 (Practicle & Written)	6000.00	1200.00	4800.00

Out of India students Fee for Folk Dance				
180	Pravesh (Practicle)	1500.00	300.00	1200.00
181	Prarambhik (Practicle)	2000.00	400.00	1600.00
182	Pragat (Practicle & Written)	5500.00	500.00	2000.00
183	Madhyama (Practicle & Written)	2500.00	500.00	2000.00
Out of State Student Fee for Bharatnatyam & Kathak				
	Pravesh (Practicle)	500.00	100.00	400.00
	Prarambhik (Practicle)	500.00	100.00	400.00
	Pragat (Practicle)	500.00	100.00	400.00
	Madhyama-1(Practicle & Written)	1000.00	200.00	800.00
	Madhyama-2(Practicle & Written)	1000.00	200.00	800.00
	Padvika-1 (Practicle & Written)	1400.00	200.00	1200.00
	Padvika-2 (Practicle & Written)	1400.00	200.00	1200.00
Out of State Student Fee for Folk Dance				
180	Pravesh (Practicle)	400.00	100.00	300.00
181	Prarambhik (Practicle)	500.00	150.00	350.00
182	Pragat (Practicle & Written)	1000.00	200.00	800.00
183	Madhyama (Practicle & Written)	1000.00	200.00	800.00
Out of India students Fee for Odisi Dance				
96	Prarambhik (Practicle)	1500.00	300.00	1200.00
97	Pragat (Practicle)	1500.00	300.00	1200.00
98	Madhyama (Practicle & Written)	2500.00	500.00	2000.00
99	Padvika (Practicle & Written)	2500.00	500.00	2000.00
Out of State Student Fee for Odisi Dance				
96	Prarambhik (Practicle)	400.00	100.00	300.00
97	Pragat (Practicle)	400.00	100.00	300.00
98	Madhyama (Practicle & Written)	1000.00	200.00	800.00
99	Padvika (Practicle & Written)	1000.00	200.00	800.00

**Financial Details of the Fees: According to the table ***Column 1 – Fees to be accepted from the students,
Column 2 – Fees to be kept by the Centre, * Column 3 – Fees to be sent to the Vidyapeeth. (In **Column 2,** the amount is inclusive of Honorarium for teachers, Service Charge and Honorarium for Centre Head)

Tip: Rs. 50 per head will be charged for payment of fees after due date.

Similarly, last moment entries on the day of exam will have to pay the entire fees as per column 1 + Rs. 50 as late

भरतनाटयम् नृत्यकला परीक्षा अभ्यासक्रम

परीक्षा १ – प्रवेश (वय ७ ते ९ वर्ष)
एकूण गुण ५० (प्रात्यक्षिक ३५ गुण, तोंडी १० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन ५ गुण, उत्तीर्ण : २० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- व्यायाम प्रकार (हे व्यायाम प्रकार १५ गुणांसाठी असून ज्यात अंगशुद्धी होणे अपेक्षित आहे.)
  For Strengthening, Flexibility, Stretching & Stamina Building
- अडवू (मध्य लयीत प्रत्येकी किमान ४ प्रकार आवश्यक २० गुण)
  तट्टअडवू, नट्टअडवू, मेट्टअडवू, तिर्माणम् अडवू–गिण्णतों

तोंडी –

- अडवूंची नावे व अर्थ
- जे व्यायाम प्रकार केले त्यांचा अडवूंमध्ये कुठे व कसा उपयोग झाला
- अडवूंमध्ये केलेल्या मुद्रा
- अडवूची व्याख्या

परीक्षा २ – प्रारंभिक (वय ९ वर्ष पूर्ण आवश्यक)
एकूण गुण १०० (प्रात्यक्षिक ६० गुण, तोंडी ३० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : ४० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- खालील अडवू प्रकार ३ लयीत करणे
  तट्टअडवू, नट्टअडवू, मेट्टअडवू, कुदित्तमेट्टाअडवू, विशरू अडवू, तत्तकुदित्तमेट्टअडवू, पेरी अडवू, सरीकल अडवू तिर्माणम्, अडवू – गिण्णतों
- जाती अडवू–तट्टीमेट्टी ५ जाती पायांनी करुन दाखवणे
- मंडलभेद व पादभेद करुन दाखवणे श्लोकासहित (अभिनय दर्पणानुसार)
- तिश्र व चतुश्र जाती हातावर ३ लयीत म्हणून दाखवणे

तोंडी –

- हस्तमुद्रा– असंयुक्त श्लोक (अभिनयदर्पण प्रमाणे)
- भरतनाटयम्धील नमस्काराचा अर्थ
- भरतनाटयम् शब्दाचा अर्थ
- लय व तालाची व्याख्या
- **टिप : मागील परीक्षेचा अभ्यासक्रम आवश्यक**

परीक्षा ३ – प्रगत
एकूण गुण १५० (प्रात्यक्षिक १०० गुण, तोंडी ४० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : ६० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- अलारिपू तिश्र एकम् / चतुश्र एकम्
- वरील रचना ताल देऊन म्हणणे
- मंडी अडवू,
- खंड, मिश्र, संकीर्ण जाती तीन लयीत ताल देऊन म्हणणे
- शिखर अडवू
- तरीकिटतों

तोंडी –

- नृत्यदेवता नटराज माहिती
- नृत, नृत्य, नाटय थोडक्यात माहिती
- संयुक्त हस्तमुद्रा – श्लोकासहित
- ग्रीवाभेद, शिरोभेद, दृष्टिभेद, स्थानकभेद (सर्व अभिनयदर्पणानुसार)
- अलरिपू व्याख्या थोडक्यात माहिती
- आपण शिकलेल्या अलरिपूमध्ये ग्रीवाभेद, शिरोभेद व दृष्टीभेद कुठे वापरले ?
- ७ शास्त्रीय नृत्यशैलींची नावे व प्रदेश
- **टिप : मागील परीक्षेचा अभ्यासक्रम आवश्यक**

परीक्षा ४ – मध्यमा – १
एकूण गुण २०० (लेखी ७५, प्रात्यक्षिक ११५ गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण,
उत्तीर्ण : ३० गुण लेखी परीक्षेसाठी व ५० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी असे एकूण ८० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- कोणताही एक नमनश्लोक (वक्रतुंड... गुरुःब्रम्हा... आंड्गिकं.... हे ३ श्लोक सोडून कोणताही १)
- जतिस्वरम् – रुपक ताल, गाऊन व करून दाखविणे. तालात म्हणणे (शोल्लू, कोरवई व अडवू)
- संयुक्त व असंयुक्त हस्तमुद्रा प्रत्येकी ५ विनियोग श्लोकासहित (अभिनयदर्पण प्रमाणे)
- कौतुकम् गाऊन व करुन दाखवणे किंवा पुष्पांजली करून दाखवणे/गाऊन दाखवणे

लेखी –

- भरतनाटयम्ची माहिती व इतिहास त्यासाठी कोणाकोणाचे योगदान
- ७ शास्त्रीय नृत्यशैलींची सविस्तर माहिती
- मुद्रा विनियोग – संयुक्त व असंयुक्त पाच मुद्रा
- व्याख्या – अंग, प्रत्यंग, उपांग, शोल्लू, कोरवई, जति/तिरमाणम्
- **टिप : मागील परीक्षेचा अभ्यासक्रम आवश्यक**

परीक्षा ५ – मध्यमा – २
एकूण गुण २०० (लेखी ७५, प्रात्यक्षिक ११५ गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण,
उत्तीर्ण : ३० गुण लेखी परीक्षेसाठी व ५० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी असे एकूण ८० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- तट्ट् अडवू, नाट अडवू, विशरू अडवू, तट्ट्, कुदीत्तमेट्ट्, शिखर अडवू, तिरमाणम् अडवू हे सर्व पंचजातित करणे
- शब्दम्
- उत्प्लवन भेद, चारी भेद, भ्रमरी करून दाखवणे
- असंयुक्त, संयुक्त हस्त विनियोग प्रत्येकी १०

लेखी –

- मार्गम् मधील रचनांची सविस्तर माहिती
- पौराणिक कथा – शिव, देवी, मुरूगा (कार्तिकेय), कृष्ण
- मुद्राविनियोग संयुक्त, असंयुक्त प्रत्येकी १०-१०
- व्याख्या – दासीअट्टम, भ्रमरी, मात्रा, आवर्तन, लय, चारी, उत्प्लवन

परीक्षा ६ – पदविका – १
एकूण गुण २५० (लेखी १०० गुण, प्रात्यक्षिक १४० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण,
उत्तीर्ण : ४० गुण लेखी परीक्षेसाठी व ६० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी असे एकूण १०० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- अलारिपू खंड चापू
- किर्तनम् गाऊन व करून दाखविणे
- वर्णम् त्रिकाल तिरमाणम् करणे व म्हणणे
- कर्नाटक ताल पद्धतीतील ७ ताल म्हणून दाखवणे. त्यापैकी रुपक व त्रिपूट ताल सर्व जातींमधील ३ लयीत हातावर म्हणून दाखवणे
- मुद्रा विनियोग – श्लोकासहित – संयुक्त १५ हस्तमुद्रा, असंयुक्त १५ हस्तमुद्रा

लेखी –

- ७ तालांची नावे, अंग व चिन्ह

- लोकनृत्य – महाराष्ट्र व दक्षिण भारत
- अभिनय व त्याचे प्रकार
- तांडव आणि लास्य या नृत्याच्या अंगांची माहिती व त्याचे प्रकार
- हस्तमुद्रा (विनियोगाचा श्लोक पूर्ण अपेक्षित) संयुक्त १५ हस्तमुद्रा, असंयुक्त १५
- पात्र प्राण
- **टिप : मागील परीक्षेचा अभ्यासक्रम आवश्यक**

परीक्षा ७ – पदविका – २

एकूण गुण ३०० (लेखी १०० गुण, प्रात्यक्षिक १९० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण,
उत्तीर्ण : ४० गुण लेखी परीक्षेसाठी व ६० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी असे एकूण १०० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- पंचजाति कोरवै – तिल्लाना (प्रत्येक कोरवई एका जातीत करणे)
- वात्सल्यपद / भक्तिपद
- हस्तमुद्रा २०–२०
- अडवू – तट्टकळी वर वाजवणे (तीन लयीत)

लेखी –

- अभिनयदर्पण व नाटयशास्त्र ग्रंथांची ओळख व माहिती तसेच ग्रंथकारांची माहिती, उद्देश व परीचय (ग्रंथ लिहिण्यामागील उद्देश)
- नायक – भेदांची ओळख, नायिका (अष्ट नायिका)
- नवरस ओळख
- रचनाकार – क्षेत्रज्ञ, पुरंदरदास, मुथुस्वामी दिक्षितार, गोपाळकृष्ण भारती
- पात्र लक्षण

सूचना –

- **थेट पदविका परीक्षा द्यावयाची असेल तर ऑडिशन घेतली जाईल.**

Bharatnatyam Diploma exam

<u>Exam: 1 Pravesha</u> (Age group: Age 7 to 9 years). **<u>Total Marks: 50</u>**
Practical 35, Internal Assessment 5, Oral 10 marks Minimum Passing Marks: 20

<u>Practical:</u>

- Exercises (Necessary for Angashuddhi): For Strengthening, Flexibility, Stretching and Stamina building
- Adavu: (In Middle Speed. Each Adavu minimum 4 steps.
- Tatta Adavu , Natta Adavu , Metta Adavu, Tirmanam Adavu (Ginatom)

<u>Oral</u>:

- Names and Meaning of Adavu
- Excercises used and useful in Adavu

<u>Exam: 2 Prarambhik</u> (Age group: Age 9 years complete) **<u>Total Marks: 100</u>**
Practical 60, Internal Assessment 10, Oral 30 marks Minimum Passing Marks: 40

<u>Practical:</u>

- All Adavu: (In 3 Speed,)
  Tatta Adavu, Natta Adavu, Metta Adavu, Kudittametta Adavu, Visharu Adavu, Tattakudittametta Adavu, Peri Adavu, Sarikal Adavu, Tirmanam Adavu
- Jaati adavu - Tattimetti – presenting all 5 Jatis with foorwork.
- Presentation of Mandalbhed and paadbhed with shlok (Acording to Abhinaydarpan)
- Reciting Tishra, Chatushra jaati with Hastakriya (Taal)

<u>Oral:</u>

- Asanyut Hastamudra shlok (Abhiny Darpan).
- Meaning of Namskriya.
- Meaninig of Bharatnatyam
- Defination of Laya & Taal

<u>Note: All Portion of Previos Exam</u>

<u>Exam: 3 Pragat</u> **<u>Total Marks: 150</u>**
Practical 100, Internal Assessment 10, Oral 40 marks Minimum Passing Marks: 60

<u>Practical:</u>

- Alaripu - Tishra Ekam / Chatushra Ekam.
- Recitation of Alaripu.
- Mandi Adavu
- Shikhar Adavu
- Tiramanam (Tarikit-tom)
- Recitation khand, Mishra, Sankirna Jaati.

<u>Oral:</u>

- Lord Nataraj
- Nritta, Nritya, Natya – Defination
- Sanyuta Hastamudra Shlok (A.D.)
- Greeva, Shira, Sthanak, Drishtibheda (A.D.)
- Alaripu – Information – use of behda in that.
- Seven Classical Dance styles and Regions

Note: All Portion of Previos Exam

<u>Exam: 4</u> - <u>Madhyama - 1</u> **<u>Total Marks: 200</u>**

Practical 115, Written 75, Internal Assessment 10 marks — Minimum Passing Marks: 80
Written – 30 & Practical - 50

Practical:

- Namanshloka (Except vakratunda,Angikam and Gururbramhma)
- Jatiswaram in Rupak Taal (Dancing and singing with Taal, Adavu shollu with Taal)
- Kautukam or Pushpanjali (Dancing and Singing)
- Asanyuta and sanyuta hastamudra each 5 with Viniypg shlok.

Written/ Theory:

- History of Bharatnatyam, contribution of legends
- 7 Classical Dance Styles – Detail information
- Hatamudra Viniyog shlok – 5 from each
- Definitions - Anga, Pratyanga, Upanga, Shollu, Korwai, Jati/ Tirmanam.

Note: All Portion of Previos Exam.

Exam: 5 - Madhyama - 2 — **Total Marks: 200**

Practical 115, Written 75, Internal Assessment 10 marks — Minimum Passing Marks: 80
Written – 30 & Practical - 50

Practical:

- Tatta, Natta, Visharu, Tatta kudittmetta, shikhar, Tirmanam Adavu's in Panchajaati.
- Utplavan, Chari, Bhramari – Doing with Shloka.
- Hasta Viniyog – 10 Mudras each
- Shabdam

Written/ Theory:

- Margam information - of all compositions.
- Mythological stories – Devi, Shiva, Krishna, Muruga
- Mudra Viniyog – 10 each
- Definition - Dasiattam, Bhramari, Matra, Avartan, Laya, Chari, Utplavan.

Note: All Portion of Previos Exam.

Exam: 5 – Padavika - 1 — **Total Marks: 250**

Practical 140, Written 100, Internal Assessment 10 marks — Minimum Passing Marks: 100
Written – 40 & Practical - 60

Practical:

- Alaripu – Khand Chapu
- Kirtanam – Perfoming and singing
- Trikal Jaati of varnam – Performing and Taal recitation
- Karnatak Taal system – 7 Taal recitations with Hastakriya. Roopak and Triputa taal recitation with all five Jaati's.
- Viniyog Shlok sanyut and Asamyut 15 Mudra's.

Written/ Theory:

- Sapta taal table with Anga nad sings
- Folk Dances of Maharashtra and South India.
- Abhinaya and its types.
- Information of Tnadava and Lasya and it's types
- Hasta viniyog - Shloka of 15 each
- Patra Prana shloka.

Note: All Portion of Previos Exam.

Exam: 7 – Padavika - 2 **Total Marks: 300**

Practical 140, Written 190, Internal Assessment 10 marks Minimum Passing Marks: 100

Written – 40 & Practical - 60

Practical:

- Tillana in Panchajaati Korwai (each korwai in one jaati)
- Vatsalya / Bhakti Padam
- Hastamudra Viniyog – 20 each
- Adavu on Tattakali in three speeds

Written/ Theory:

- Abhinaya darpan and Natyashastra – Information
- Nayak Bhed and Asthanayika
- Navras – Information
- Composer's – kshetradnya, Purandardas, Muthuswami dikshitar, Gopalkrishna Bharati
- Patra Lakshan

Note: All Portion of Previos Exam.

Instruction –

- **Compulsary audition for direct Padvika Exam**

कथक नृत्यकला परीक्षा अभ्यासक्रम

परीक्षा १ – प्रवेश (वय ७ ते ९ वर्ष)

एकूण गुण ५० (प्रात्यक्षिक ३५ गुण, तोंडी १० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन ५ गुण, उत्तीर्ण : २० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- एका आवर्तनाचे तुकडे (३ तुकडे अपेक्षित : १० गुण)
- साधी तिहाई (१० गुण)
- तत्काराची बराबर, दुगुन (१० गुण)
- अभिनय : कृष्णावर आधारित कविता (५ गुण)

तोंडी –

- त्रितालाची सम हातावर ओळखणे (ठेका दाखवणे)
- स्वतः विषयी माहिती

परीक्षा २ – प्रारंभिक

एकूण गुण १०० (प्रात्यक्षिक ६० गुण, तोंडी ३० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : ४० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- ५ साधे तोडे/तुकडे, ४ चक्रदार तुकडे
- तीनताल – एकपट, दुप्पट, चौपट लय पढंत करणे व लयकारी दाखविणे
- १ साधी तिहाई, १ चक्रदार तिहाई
- सर्व तोडे व चक्रदार तोडे पढंत करणे आवश्यक

तोंडी –

- त्रिताल, दादरा व केहरवा तालांची संपूर्ण माहिती
  व्याख्या –लय, सम, मात्रा, टाळी, खाली, तत्कार, तिहाई, आवर्तन, तुकडा–तोडा, अभिनयदर्पणानुसार ५ असंयुत व ५ संयुत मुद्रांची नावे व उपयोग
- **टिप : मागील परीक्षेचा सर्व अभ्यासक्रम**

परीक्षा ३ – प्रगत

एकूण गुण १५० (प्रात्यक्षिक १०० गुण, तोंडी ४० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण ६० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- श्लोकांवर अभिनय
- त्रिताल, थाट, आमद, सलामी, ४ तोडे, ४ चक्रदार तोडे, २ कवित्त, परन – (१ साधा १ चक्रदार) तत्कार व त्याचे प्रकार (बाँठ)
- झपताल – थोडक्यात परिचय, १ साधा तोडा, १ चक्करदार तोडा, १ तिहाई, क्रमलय – एकपट, दुप्पट, चौपट, तिहाई
- ४ गतनिकास – (सिधी गत, मटकी, घुंघट, बासरी)

तोंडी –

- प्रारंभिक परीक्षेतील सर्व व्याख्या
- आमद, थाट, कवित्त, गत निकास, गतपलटा, परन, सलामी, बाँठ, चक्रदार-तोडा/तुकडा यांच्या व्याख्या
- झपतालाची संपूर्ण माहिती
- अभिनयदर्पणानुसार १० असंयुत, १० संयुत मुद्रा व विनियोग
- कथक नृत्याची थोडक्यात माहिती

टिप : मागील परीक्षेचा सर्व अभ्यासक्रम

परीक्षा ४ – मध्यमा १ (वय १० वर्ष पूर्ण)

एकूण गुण २०० (लेखी ७५, प्रात्यक्षिक ११५ गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : ३० गुण लेखीपरीक्षेसाठी व ५० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी – एकूण ८० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- गुरु वंदना
- त्रिताल विशेष तयारी – २ थाट, परन आमद, साधे, चक्करदार तोडे, साधे परन, तिश्रजाती परन, गिनती की तिहाई, कवित्त, क्रमलय, निमपट, एकपट, दुप्पट, चौपट, आठपट, तिहाई
- झपताल – १ थाट, १ परन आमद, ३ तोडे, २ चक्रदार तोडे, २ चक्रदार परन, १ कवित्त, १ तिहाई, परन
- तत्कार – झपतालाची एकपट, दुप्पट, चौपट, तिहाई
- एकतालाची संपूर्ण माहिती व ताल हातावर देणे.

अभिनय –

- गतनिकास – घुंघट के प्रकार, मोरमुकुट
- गतभाव – पनिहारी, राधाकृष्ण छेडछाड (राधाचे पाणी भरणे, कृष्णाचे मटकी फोडणे, राधाचे रागावणे इ.)
- सरगम – राग व तालाची माहिती आवश्यक

लेखी –

- नृत्त, नृत्य, नाटय
- बोल लिपीबध्द करणे
- कथक नृत्याचा इतिहास
- एकतालाची संपूर्ण माहिती
- सरसंचलनाचे ९ प्रकार
- जीवन चरित्र – संत मीराबाई
- लोकनृत्याची व्याख्या व पंजाब, गुजरात, राजस्थान मधील लोकनृत्याची माहिती (वेशभुषा व वाद्यवृंदासहित)
- प्रारंभिक व प्रगत परीक्षांचा सर्व अभ्यास
- मागील परीक्षेचा सर्व अभ्यासक्रम

परीक्षा ५ – मध्यमा २

एकूण गुण २०० (लेखी ७५ गुण, प्रात्यक्षिक ११५ गुण, अंतर्गत मूल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : ३० गुण लेखीपरीक्षेसाठी व ५० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी – एकूण ८० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- कृष्ण वंदना

- त्रिताल व झपताल विशेष तयारीसहित – थाट, आमद, साधे तोडे, परमेलू, चक्करदार तोडे, साधे परन, फरमाईशी, चक्करदार परन, तिहाई, बेदम तिहाई
- ताल – एकतालाच्या तत्काराची एकपट, दुप्पट, चौपट, तिहाई, थाट, आमद, साधा तोडा, चक्करदार तोडा, सादा परन, चकदारपरन, कवित्त, तिहाई, तत्कार
- तिनताल तत्कार – लडी (तकिट तकिट धिन
- सर्व तालात हातावर पढंत करण्याची क्षमता

अभिनय –

- कृष्ण वंदना
- गतभाव – कालिया मर्दन
- गतनिकास – कलाई, झुमर, रुखसार
- भजन

लेखी –

- मागील सर्व परीक्षांचा अभ्यास
- जीवन चरित्र – पं. गोपीकृष्ण व संत सुरदास
- कथक नृत्यातील घराण्यांची विस्तृत माहिती
- अभिनय दर्पणानुसार मुद्रांचे विस्तृत ज्ञान
- लास्य – तांडव व्याख्या
- दृष्टी भेद
- महाराष्ट्रातील लोकनृत्यांची माहिति
- २ प्रसिध्द तबलावादक,२ गायक यांची फक्त नावे
- झपताल व एकतालात बोल लिपीबध्द करणे

परीक्षा ६ – पदविका १

एकूण गुण २५० (लेखी १०० गुण, प्रात्यक्षिक १४० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : ४० गुण लेखीपरीक्षेसाठी व ६० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी – एकूण १०० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- वंदना – गणेश वंदना
- रूपक ताल – एकपट, दुप्पट, तिप्पट, चौपट, १ थाट, परन आमद, तोडे, परन, चक्रदार परन, कवित्त तिहाई
- चौताल – ताल चौताल, थाट, आमद, सादा तोडा, चक्रदार तोडा, सादा परन, चक्करदार परन, कवित्त, तिहाई, तत्कार
- कोणत्याही तालात जातिवर आधारित रचना
- गतभाव – माखनचोरी
- अष्टनायिका – अभिसारिका नायिकेवर आधारित भाव प्रस्तुती
- रंगमंच प्रदर्शन – १५ मिनीटे (वंदना, ताल, अभिनय)

लेखी –

- अभिनयाचे प्रकार व त्याची विस्तृत माहिती
- जीवन परिचय – पं. रोहिणी भाटे व पं. बिंदादीन महाराज
- अष्टनायिकांची विस्तृत माहिती
- ग्रीवा भेद – पाद भेद (अभिनयदर्पण ग्रंथानुसार)
- कथक नृत्यातील सांगितिक रचनांची माहिती – तराणा, सरगम, चतरंग, स्तुती
- प्रात्यक्षिकमधील सर्व रचना लिपीबध्द करणे

परीक्षा ७ – पदविका २

एकूण गुण ३०० (लेखी १०० गुण, प्रात्यक्षिक १९० गुण, अंतर्गत मूल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : ४० गुण लेखीपरीक्षेसाठी व ६० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी – एकूण १०० गुण)

प्रात्यक्षिक –

- वंदना – सरस्वती वंदना

- ताल – धमार – विलंबित, मध्य लयीमध्ये वस्तूक्रम, थाट, आमद, परन आमद, सादा तोडा, सादा परन, चक्करदार परन, कवित्त, तिहाई, तत्कार
- झपतालामध्ये विलंबित ते द्रुत लयीत विशेष तयारी
- तीनताल विशेषतयारी – परमेलू, गणेश परन, फरमाईशी परन, कायदा
- ठुमरी भाव प्रस्तूती (पं. बिंदादीन महाराज रचीत ठुमरी)
- विप्रलब्धा नायिकेवर भाव प्रस्तूती
- गतभाव – गोवर्धनलीला
- रंगमंचप्रदर्शन – १५ मिनीटे – वंदना ताल अभिनय

लेखी –

- सर्व भारतीय शास्त्रीय नृत्यशैलीची थोडक्यात माहिती
- कथक नृत्यांच्या तीन पारंपारिक प्रकारांची विस्तृत माहिती (मंदिर, दरबार, रंगमंच परंपरा)
- ठुमरीची व्याख्या उत्पती, विस्तार
- लखनौ, जयपूर, बनारस घराण्यांमधील साम्य व भेद
- लिपीबध्द – सर्व तालामध्ये बोल लिपीबध्द करणे, मागील अभ्याक्रमातील सर्व, त्रितालामध्ये त्रिपल्ली, फरमाईशी, रासकवित्त लिपीबध्दता आवश्यक
- जीवनियाँ – पं. शंभु महाराज, पं. लच्छू महाराज

मध्यमा व पदविका ह्या परीक्षेसाठी लेखी व प्रात्यक्षिक परीक्षेत (दोन्ही मध्ये) वेगवेगळे उत्तीर्ण होणे अपेक्षित आहे.		
मध्यमाः	लेखी परीक्षा : ७५ पैकी ३० गुण आवश्यक	प्रात्यक्षिक परीक्षा : १२५ पैकी ५० गुण आवश्यक
पदविकाः	लेखी परीक्षा : १०० पैकी ४० गुण आवश्यक	प्रात्यक्षिक परीक्षा : १५० पैकी ६० गुण आवश्यक

सूचना –

- **थेट पदविका परीक्षा द्यावयाची असेल तर ऑडिशन घेतली जाईल.**

Kathak Exam Syllabus

Exam: 1 Pravesha (Age group: Age 7 -9 years). **Total Marks: 50**

Total Marks 50 (Practical 35, Internal Assessment 5, Oral 10 marks, Minimum Passing Marks: 20)

Practical:

- 3 Tukdaas of One avartaan – 10 marks
- 1 Sadhi Tihai – 10 marks
- Tatkar Barabar, Dugun – 10 marks
- Abhinay/Expression part: A poem on lord Krishna – 5 marks

Oral -

- To identify Teentaal sum in reading/ on hands
- Self Introduction

Exam: 2 prarambhik **Total Marks: 100**

Total Marks 100 (Practical 60, Internal Assessment 10, Oral 30 marks Minimum Passing Marks: 40)

Practical –

- 4/5 Sadhe Tode/Tukde
- Teentaal –Ekpat, dupat and chaupat padhant and practicle presentation
- 1 Sadhi Tihai, 1 Chakradar Tihai.
- All the Todas and Chakradar Toda's Padhant expected

Oral –

- Information of Teentaal, Dadra and Kehrwa taal
- Definitions of Sum, laya, matra, Tali(clap), khali, Tatkaar, Avartan, Tukda - Toda, 5 samyukta and 5 asamyukta mudras and its usage to Abhinayadarpan

Note: All Portion of Previos Exam

Exam: 3 Pragat **Total Marks: 150**

Total Marks 150 (Practical 100, Internal Assessment 10, Oral 40 marks Minimum Passing Marks: 60)

Practical –

- Abhinaya on any shlokas/Sanskrit verse.
- Teentaal - That, Amad, Salami, 4 Todas, 4 Chakradar Todas, 2 kavittas, Paran – (1 Sadha 1 Chakrdar) Tatkar and its variations in Baanth
- Jhaptaal – Brief introduction, 1 Sadha Toda, 1 Chakkardar Toda, 1 Tihai, Kramalay – Ekpat, duppat, Chuapat, Tihai
- Gatnikaas - Sidhi, Matki, Ghungat and Basuri.

Oral –

- All the definitions of the previous examination (prarambhik)
- Definitions of Aamad, That, Kavitta, Gatnikaas, Gatpalta, Paran, Salami, Baant, Chakradar Toda/Tukda.
- Complete information of Jhaptaal.
- 10 samyukta and 10 asyunkta hastamudra according to abhinayadarpan.
- Brief introduction to kathak

Note: All Portion of Previos Exam

Exam: 4 Madhyama – 1 **Total Marks: 200**

Practical 115, Written 75, Internal Assessment 10 marks. Minimum Passing Marks: Written – 50 & Practical – 30, Total Passing Marks – 80

Practical –

- Guru Vandana.
- Teen Taal/Tritaal – 2 Varieties of Thaat, Paran Judi Amad, Tode (Simple), Chakkardar Tode, Paran, Chakkardar Paran, Tishrjaati Paran, Ginti Tihai, Kavitta, kramlay (Adhigun, barabar, dugun, chaugub, aathgun, and tihai)
- Jhaptaal (10 beats) – 1 thaat, 1 paran aamad, 3 Toade/Tukda, 2 chakkardar tukde, 1 paran, 2 chakradar paran, 1 kavitta, Tihaai, ekun,dugun, chaugun and Tihai of jhaptaal.
- Discription of Ektaal

Abhinay –

- Gat Nikas – Ghunghat Prakar, Mormukut
- Gat Bhav – Panihari, Radha Krishna ched-chad (Radha fetching water, Krishna breaking the pot etc.)
- Sargam – (Raag and Taal details knowledge)

Written –

- Nrit, Nritya, natya
- Nine types of head movements (sar sanchalan)
- Bol notations
- History of kathak dance
- Life sketch of Sant Meera bai
- Revision of previous Exam
- Ektaal description (ebility to write Ek gun, dugun, chaugun and Tihai)
- Definition of Folk Dance- Discription of Folk Dances from Punjab and rajasthan (including costumes Music etc.).

Note: All Portion of Previos Exam.

Exam: 5 Madhyama – 2 **Total Marks: 200**

Practical 115, Written 75, Internal Assessment 10 marks. Minimum Passing Marks: Written – 30 & Practical – 50, Total Passing Marks – 80

Practical –

- Krishna Vandana.
- Teen Taal/Tritaal & Jhaptaal –Thaat, Amad, Tode, Parmelu, Paran (Farmaishi, chakradhar), Tihai Bedam Tihai)
- Taal – Ektaal Tatkar single, Double ie. Ekpat, Duppat , chaupat, Tihai, Thaat, Amad, Sadha Toda, chakradhar Toda, Sadha Paran, Chakradhar Paran, Kavitt, Tihai, Tatkar
- Teental Tatkar – Ladi (Takit Takit Ghin)
- Padhant of all Taals on hand

Abhinay –

- Krishna Vandana
- Gat nikas – Kalayi, Jhoomar, Rukhsaar
- Gatbhav – Kaliya Mardan
- Bhajan

Written –

- All syllabus of previosus exam
- Drushti Bheda
- Detailed Study – Lasya & Tandav
- Jeevan Charitra – Pt. Gopi Krishna and Saint Surdas
- Lipibaddh – Jhaptaal & Ektaal Bols
- Information on Folk Dance of Maharashtra
- Detail study on Gharanas of Kathak
- 2 Fa,ous Tabla Players, 2 famous vocalists names
- Information on Mudras according to Abhinayadarpan.

Note: All Portion of Previos Exam.

Exam: 6 Padavika – 1 **Total Marks: 250**

Practical 140, Written 100, Internal Assessment 10 marks. Minimum Passing Marks: Written – 40 & Practical – 60, Total Passing Marks – 100

Practical –

- Ganesh Vandana
- Taal Rupak – Kramalaya – ekpat, duppat, tippad and chuapat concluding with Tihai, 1 Thaat, paran-aamad, tode, paran, chhakkardaar paran, Tihai, Kavitta
- Taal Chautaal – That, aamad, sada toda, chhakkardaar toda, sada paran, chhakkardaar paran, kavitta, tihai, tatkaar
- Jaati Bol or rachana in any taal
- Gatbhav – Makhanchori
- Ashtanayika – Bhav presentation on Abhisarika nayika
- Stage performance – 15 minutes including vandana, taal and abhinay

Written –

- Types of Abhinay and its elaborate information
- Biography of Pd. Rohini Bhate and Pd. Bindadeen Maharaj
- Elaborate information about Ashtnayika
- Greeva Behd and Paad Bhed according to Abhinay Darpan
- Musical compositions in kathak nrutya – tarana, sargam, chatarang and stuti
- Notation of all bols from all Taals

Note: All Portion of Previos Exam.

Exam: 7 Padavika – 2 **Total Marks: 300**

Practical 190, Written 100, Internal Assessment 10 marks. Minimum Passing Marks: Written – 40 & Practical – 60, Total Passing Marks – 100

Practical –

- Sarswati Vandana
- Taal Dhamar – Vilambit to Drutta lay (That, Amad, Sadha Toda, Paran, Chakkardhar Paran, Kavitta, Tihai, Tatkar)
- Vishesh Tayyari in taal Jhaptaal in vilambit to drutta lay
- Special composition in teental like Parmelu, Ganesh paran, Farmaishi paran, kayda
- Bhaav Prastuti on Thumri (composrion must be by pt. Bindadin Maharaj)
- Bhaav prastuti on Vipralabhdha Nayika
- Gatbhaav – Goverdhna Leela
- Stage presentation – 15 mins (Vandana, Tal, Abhinaya)

Written –

- Information on all Indian classical dance forms in brief
- Detailed information on 3 tradirional ways of performance in kathak i.e Mandir, Darbar and Rangmanch
- Defination of Thumri, its origin and development over the years
- Similarites and differences between Lucknow, Jaipur and Banaras Gharanas
- Write Notations of all Taals in the syllabus as well as from the previous years, write notations of Trippali, Farmaishi and Raas Kavitta in Taal Tritaal
- Biography of Pt. Shambhu Maharaj and Pt. Lacchu Maharaj

Instruction –

- **Compulsary audition for direct Padvika Exam**

Odisi Exam Syllabus

ODISSI 1st YEAR (Prambhik)

Total Marks- 100, Passing Marks- 40, (Marks Practical- 60, Oral- 30, Internal- 10)

Practical

1. Pranam Ektaali (namaskar)
2. Demonstration of Hastas- Samyukta & Asamyukta.
3. Pada bhedas according to Guru Kelucharan Mohapatra.
4. Demonstration of Bhang (body positions or stance) .
5. Steppings- Chouk 1 to 10 , Tribhang 1 to 10
6. Walks (chalis) according to Path finder textbook.
7. Mangalacharan (any deity).

Orals –

1. Prayer – Aangikam.. & Guru brahma.
2. Define Taal, Matra, Laya.
3. Explain dance as temple ritual and names of major temples in Orissa along with their respective deities. e.g. Puri – Jagannath
4. Names & place of origin of Indian classical dances.
5. Sing the 7 notes of Indian music.
6. Recite Ektaali in 3 speeds.
7. Identify the Instruments used in Odissi.
8. Names of 3 main Gurus of Odissi dance and renown Odissi dancers of past and present.

ODISSI 2ND YEAR (Pragat)

Total Marks- 150, Passing Marks- 60 (Marks Practical- 100, Oral- 40, Internal- 10)

Practical (Knowledge of previous year + 2nd year.)

1. Presentation of any two prayers.
2. Bhumi pranam
3. Any one arasa in Ektaal and Triput taal with taali.
4. Mana or Tihai demonstration with taali.
5. Seven Bhramaris demonstration according to Path Finder.
6. Shirobhedas, Drishtibhedas, Greevabhedas, Bakhyachalan demonstration with names.
7. Traditional Odissi Hastas.
8. Presentation of Battu.

Oral -

1. Define Shirobhed, Drishtibhed, Greevabhed.
2. Define Nritta, Nritya and Natya.
3. Define Anga, Upaang & Pratyang. 4. Shloka any 3 with its meaning.
4. Story telling any mythological. 6. Singing any 3 swara patterns.
5. Sequence of Odissi repertoire.

ODISSI 3RD YEAR- (Madhyama)

Total Marks- 200, Passing Marks- 80 (Marks Practical- 100, Oral- 40, Internal- 10, Theory- 50)

Practical-(Study of previous years + 3rd year.)

1. Arasa in Khemta and Rupak with taali and names of all other Odissi taalas.
2. Demonstration of different Bhangees (poses e.g. Darpani, Alasa).
3. Singing Battu with Taali.
4. Presentation Pallavi in Vasant/ Mohana.

Theory & Oral –

1. Short notes on classical dances of India. (Origin, music, instruments, stylistic characters).
2. Define – Avartan, Khali, Sama, Vibhag.
3. Notations- Bhumi pranam, Trikhandi pranam, Batu.
4. Write in detail about history and evolution of Odissi dance. (Mahari & Gotipua tradition)

<u>ODISSI 4TH YEAR – (Padvika)</u>

Total Marks 250, Passing Marks-100 (Marks Practical- 140, Oral- 25, Internal- 10, Theory- 75.)

Practical – (Study of previous years + 4TH year.)

1. Types and demonstration of Utplavan bheda.
2. Demonstration of Jhumpa taal Arasa with taali.
3. Singing Vasant or Mohana pallavi with taali.
4. Presesntation- Dashavtar/Hari Riha/Lalita lavang.

<u>Theory and oral –</u>

1. Describe Natyashastra & Geeta Govind in short.
2. Explain each item of Odissi repertoire.
3. Notation of Vasant or Mohana pallavi.
4. Viniyoga of Pataka, Mayura, Hansasya, Tripataka, Kapitha.

लोकनृत्य प्रमाणपत्र परीक्षा अभ्यासक्रम

परीक्षा १ – प्रवेश (वय किमान ९ वर्ष)

एकूण गुण ५० श्रेणी पद्धत इतर नृत्यकला परीक्षाप्रमाणे (प्रात्यक्षिक ३५ गुण, तोंडी १० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन ०५ गुण, उत्तीर्ण : २० गुण), **परीक्षा शुल्क – रु. ३००/–**

प्रात्यक्षिक (४० गुण)

- भारतीय लोकनृत्यकलेचा कोणताही एक प्रकार करणे.

तोंडी (१० गुण)

- लोकनृत्यकलेचा थोडक्यात परिचय
- लोकनृत्य व लोककला यामधील फरक सांगा.
- लोकनृत्य करताना घातलेली वेशभूषेबद्दल माहिती सांगा.
- लोकनृत्य सादर करताना साथी साठी वापरले जाणाऱ्या वाद्याची माहिती सांगा
- तुम्ही सादर केलेल्या लोकनृत्या बद्दल माहिती आणि प्रसिध्दीचे कारण सांगा.

परीक्षा २ – प्रारंभिक (वय किमान १२ वर्ष)

एकूण गुण १०० श्रेणी पद्धत इतर नृत्यकला परीक्षाप्रमाणे (प्रात्यक्षिक ६० गुण, तोंडी ३० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : ४० गुण), **परीक्षा शुल्क – रु. ४००/–**

प्रात्यक्षिक (६० गुण)

- कोळी नृत्य, धनगर नृत्य, शेतकरी नृत्य, लेझीम (वेशभूषा असणे गरजेचे आहे.)

तोंडी (३० गुण)

- लोकनृत्यकलेचा थोडक्यात परिचय
- वरील लोकनृत्य करताना घातलेली वेशभूषेबद्दल माहिती सांगा.
- लोकनृत्य सादर करताना साथी साठी वापरले जाणाऱ्या वाद्याची माहिती सांगा
- तुम्ही सादर केलेल्या लोकनृत्या बद्दल माहिती आणि प्रसिध्दीचे कारण सांगा.

परीक्षा ३ – प्रगत (वय किमान १३ वर्ष)

एकूण गुण २०० श्रेणी पद्धत इतर नृत्यकला परीक्षाप्रमाणे (लेखी ५०, प्रात्यक्षिक १५० गुण, तोंडी ४० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : २५ गुण लेखी परीक्षेसाठी व ६० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी), **परीक्षा शुल्क – रु. ५००/–**

प्रात्यक्षिक (१५० गुण)

- कोळी नृत्य, धनगर नृत्य, शेतकरी नृत्य, वाघ्या मुरळी, लेझीम, घूमर, गरबा – समुहनृत्य/ड्यूएट अपेक्षित (वेशभूषा असणे गरजेचे आहे. / कोणतेही तीन)
- किमान दोन लोकनृत्य करणे गरजेचे आहे.
- प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी निवडलेल्या लोकनृत्य प्रकाराची थोडक्यात माहिती
- लोकनृत्य प्रकारात वापरले जाणारे वाद्य आणि त्याचे महत्त्व

तोंडी (४० गुण)

- लोकनृत्यकलेचा परिचय – धनगर नृत्य, वाघ्या मुरळी, घूमर, गरबा
- वरील लोकनृत्य करताना घातलेली वेशभूषेबद्दल माहिती सांगा.
- लोकनृत्य सादर करताना साथी साठी वापरले जाणाऱ्या वाद्याची माहिती सांगा
- तुम्ही सादर केलेल्या लोकनृत्या बद्दल माहिती आणि प्रसिध्दीचे कारण सांगा.
- समुह/ड्यूएट नृत्य (वेशभूषेसह)
- मागील अभ्यासक्रमातील तीन नृत्यप्रकार सादर करणे शिवाय दोन नवीन नृत्य प्रकार सादर करणे अपेक्षित.

लेखी (५० गुण)

- भारतीय लोकनृत्याचा इतिहास

- भारतीय नृत्यकलेचे वैशिष्ट्ये व सौंदर्य
- अभ्यासक्रमातील दोन लोकनृत्याबद्दल माहिती
- लोकनृत्य आणि लोकसंगीत यांचे परस्पर संबंध

परीक्षा ४ – मध्यमा (वय किमान १३ वर्षांपुढे)

एकूण गुण २०० श्रेणी पद्धत इतर नृत्यकला परीक्षाप्रमाणे (लेखी ७५, प्रात्यक्षिक १२५ गुण, तोंडी ४० गुण, अंतर्गत मुल्यमापन १० गुण, उत्तीर्ण : २५ गुण लेखी परीक्षेसाठी व ६० गुण प्रात्यक्षिक परीक्षेसाठी), **परीक्षा शुल्क – रु. ५००/-**

प्रात्यक्षिक (१५० गुण)

- गरबा, रास (वृंदावन), घुमर, गणगौर
- मागील अभ्यासक्रमातील सर्व प्रकार
- समुह/ड्यूएट नृत्य (वेशभूषेसह)

तोंडी (४० गुण)

- लोकनृत्य सादर करताना साथसंगती साठी प्रयोग केली जाणारी वाद्ये व माहिती – खंजिरी/दिमडी या वाद्याबद्दल माहिती
- सादर केलेल्या आणि आतापर्यंतच्या परीक्षेतील नृत्यप्रकारांची माहिती
- लोकनृत्यामध्ये वापरलेली वेशभूषा

लेखी (५० गुण)

- महाराष्ट्रातील लोकनृत्याचे प्रकार आणि त्यांची माहिती
- गुजरात, मध्यप्रदेश आणि राजस्थानमधील लोकनृत्याची परंपरा
- रास गरबा आणि रास (वृंदावन) यातील फरक सांगा
- अदिवासी नृत्य आणि लोकनृत्य यातील फरक स्पष्ट करा

परीक्षा सत्र सप्टेंबर व फेब्रुवारी या दोन सत्रात होईल, परीक्षेचे मराठी, इंग्रजी माध्यम असेल.

Folk Dance Certificate Course Syllabus

Exam : 1st year (Pravesh) **Total Marks : 50**
(Practical 35, internal 10, oral 05 marks) Minimum Passing Marks : 20
Eligibility: minimum 9 years, **Examination fees: 300/-**

Practical:

- Any folk dance form of India to be performed

Oral

- Introduction of Folk Dance
- Differentiation between folk dance and folk art,
- Give description of costume which is usually wore during the folk dance.
- Information about the instruments which are being played during the folk dance.
- What could be the possible reason of popularity of particular folk dance form which you performed?

Exam : 2nd year (Prarambhik) **Total marks : 100**

Practical 60, Internal 10, oral 30 marks, Minimum Passing Marks :70
Eligibility: Minimum 13 years. **Exam fees- 400/-**

Practical:

- Koli, Dhangar, Shekari, Lezim. (Practice costume will be considered)

Oral

- Introduction of Folk Dance,
- Origin and Brief history of Folk Dances (Koli, Dangar, Shetakari, Lezhim)
- Give description of costume which is usually wore during theabove mentioned folk dances.
- Information about the instruments which are being played during the folk dance.
- What could be the possible reason of popularity of particular folk dance form which you performed?

Exam : 3rd year (Pragat) **Total marks : 200**

Practical 150, Internal 10, oral 40 marks, Minimum Passing Marks : 80
Eligibility: Minimum 13 years. **Exam fees- 500/-**

Practical:

- Group / Duet performance expected (any two) – Gumar, Garba, Dhangari nritya, Waghya Murali
- be able to perform two dance formsVaghuaMurali, Sampradaik (varkari)
- Brief introduction of the dance forms performed
- What are the instruments are used in the folkdance you performed. Also its importance.

Oral

- Introduction of Folk Dances
- Origin and Brief history of Folk Dances (Ghumar, Garba, Dangar, Vagyamurlali)
- Give description of costume and Jewelry which is usually wore during the above mentioned folk dances.
- Information about the instruments which are being played during the folk dance.
- Entire syllabus which was covered in first two exams.

Written

- History of Indian Folk Dance
- Specialities and aesthetics of Indain Folk Dance
- Describe any two statewise folk dance
- Elaborate the relation between folk music and folk dance

Exam : 4th year (Madhyama) **Total marks : 200**

Practical 125, Internal 10, oral 40 marks, Minimum Passing Marks : 80
Eligibility: Minimum 14 years. **Exam fees- 500/-**

Practicle

- Garba, Waghya Murali, Ghumar, 3. Ras (vrindavan) or Gangaur to perform.
- Previous exam portion included

Oral

- Detail information about the folk instrument 'KHANJIRI/ DIMADI'
- Costume drapery of the dances from the syllabus

Written

- Details of Maharashtra Folk Dances
- Folk tradition of Gujrat, Rajashtahn and Madhya Pradesh
- Difference between Ras Garbha and Ras (Vrindavan)
- Difference between Tribal and Folk dance.

Exam session: December or Jannuary once in a year. Medium of exam :Marathi, English

---

आपल्या शंका, सूचना, तक्रारी यांचे जलद निवारण करण्यासाठी खालील संबंधित व्यक्तिंशी संपर्क साधावा.

• समन्वयक – सारिका तांबे – ९९७५१९२७६५, शलाका मुळे – ८७९३८१९५१९

विषय समिती अध्यक्ष –

• भरतनाटयम् – डॉ स्वाती दातार – ९७६६६०७१३८, • कथक – शिल्पा दातार – ९३७१०९४७११

• ओडिसी – रसिका गुमास्ते – ९३७३३२१६१२, • लोकनृत्य – आस्था कार्लेकर – ९४०३१६८९९०